

AZ EVANGELIZÁCIÓ ÉS APOLOGETIKA ZAVARA – JÉZUSHOZ VEZETNI AZ EMBEREKET¹

BECKY RIPPERT²

Az evangelizáció és az apologetika kapcsolatát illetően a globális egyházban bizonytalanság uralkodik. Hallottam ezt pásztorok, szolgálók, munkások, és más hívők szájából a világ minden táján. Láttam, amikor hinni kezdtem és megpróbáltam a barátaimat Krisztushoz vezetni.

Bemutatok egy elméleti modellt, amely megváltoztatta az életem, és úgy tapasztaltam, hogy pontosan megfelel a bibliai irányelveknek, csak úgy, mint a teljesebb bibliai narratívának. Az *Apologetika spektrumon* három tevékenység található, amelyekkel a hívők elérhetik a még nem hívőket: *Megkérdőjelezés, Meggyőzés és Kijelentés*.

A megkérdőjelezés szakaszában a hívőnek lazítania kell a kötelékeken. A célja, hogy olyan kérdéseket és gondolatokat vessen fel, amelyek kizökkentik a szkeptikusokat. Jézus sokat használta ezt a megközelítési módot, és a kérdései azt mutatták, hogy odafigyelt. A kérdései felkavarók voltak, mert felnyitotta a problémát és megragadta a lényegét. Megbeszélni a népszerű világi filmeket, zenét, művészetet – közben a lelkiismeretünket Isten előtt tisztán tartva – fantasztikus eszköz lehet a beszélgetés elindítására. Lehet, hogy nem mindig fogsz eljutni az evangéliumig, de ez egyáltalán nem baj.

A meggyőzésnek része a meghallgatás, és a keresztyén világnézet igazságának és megbízhatóságának megindoklása is. A saját pozíciódat véded meg azzal, hogy megosztod a hited mögött álló okokat. Ez történhet például néhány kiváló érv bemutatásával a szkeptikusok felé amellet, hogy miért fogadjuk el a Bibliát Jézus valódi képeként. De akár olyan egyszerű is lehet, mint megosztani, milyen hatalmas változást hozott a saját életedbe az Istennel való kapcsolat. Ha visszanezel azokra a kérdésekre vagy ellenvetésekre, amelyeknek a megválaszolását kérték tőled, rejtett, vagy személyesebb aggályokat fedezhetsz fel. A kérdések mögött mindig van egy másik kérdés, és csak figyelned kell és néhány jó kérdést feltenni, hogy ezt megtaláld. Így amikor beszélünk és felkínáljuk az apologetikánkat, oda célozhatunk, ahol a másik van – a szívéhez. Ezt tette Jézus is, egyénenként kezelte az embereket, különböző kérdésekkel és aggályokkal.

A kijelentéshez az evangélium központi üzenetének kibontása szükséges. Óvatosan kell kezelni az Igét, hogy a Biblia üzenetét hűségesen feltárhassuk, és ez segíthet megbizonyosodnunk abban, hogy mi magunk tényleg értjük, mi valójában az evangélium (ld. 1Kor 15,1–4). Jézus sok különféle emberrel beszélt, de mindig rá tudott világítani, hogy szükséges döntést hoznunk arról, hogyan válaszolunk Isten munkájára. Körültekintőbben kell megvizsgálnunk, hogy az üzeneteink és tanításaink hogyan hangozhatnak egy még nem keresztyén számára, és a kommunikációnk stílusát és hangját gyakran jelentős mértékben ehhez igazítanunk, hogy ugyanazt az evangéliumot hirdethessük olyan szavakkal és gondolatokkal, amelyek ismerősek számukra (ahogyan Pál tette az Apostolok Cselekedetei 17. fejezetében).

---

¹ A tanulmány eredeti angol verziója a Lausanne Global Analysis 2016 szeptemberi számában jelent meg, és a Lausanne Global Analysis engedélyével kerül publikálásra magyar nyelven. Az eredeti folyóirat kéthavonta megjelenő, és ingyenesen hozzáférhető kiadványáért a www.lausanne.org/analysis weboldalra érdemes ellátogatni.

² A cikket Szabó Tünde fordította magyarra.

Az *Apologetika spektrum* tehát a misszió egy olyan értelmezését mutatja be, amely összeházasítja az evangelizációt és az apologetikát. Az eddig bemutatott modell azonban egy dolgot kihagy: Isten szerepét. Ez Isten megmentő szerelmes története, nem a miénk. Ezért fenn kell tartanunk egy imával telt párbeszédet Istennel miközben kinyúlunk mások elé, és az találhatjuk, hogy a Szentlélek felnyitja a másik ember lelkét és bepillantást enged nekünk, ahogy imádkozunk.

A globális egyháznak szüksége van rá, hogy a missziós munkánk barátságosabb, meggyőzőbb és bibliaibb legyen. Az *Apologetika spektrum* egy hatékony és bibliai módszer arra, hogy elérjük a világot Krisztusért. Bátorítanálak, hogy lépj ki a világba, találd kreatív módokat arra, hogyan érd el és győzd meg az embereket és hogyan jelentsd ki az evangéliumot, és ne feledd, hogy Isten sokkal nagyobb, mint a hibáid, és mindig el tudja kapni, amit te elejtesz.

A technológiai összekapcsoltság korában mindenki, aki rendelkezik egy webkeresővel láthatja, hogy az egyház tagjai egy izgalmas és komoly közös evangéliumi alapon állnak. Természetesen kihívások mindig vannak, és nem szabad figyelmen kívül hagynunk a kapcsolatainkat fenyegető összezavarodást, amely az evangéliumot próbálja megrontani, különösen a médiában. Ez az óvatosság azonban ne oltsa ki a lelkesedésünket – nagyon sok mindent tudunk ünnepelni és méltányolni. És mégis, míg ez a széleskörű egyetértés – a történelmi evangéliumot illetően – könnyen feltárható, van egy komoly akadály.

Az apologetika és az evangelizáció félreértése

Arra kezdtem gyanakodni, hogy a globális egyházban bénító félreértés van az apologetika és az evangelizáció közötti kapcsolatáról. Gyakran észrevehettem ezt a több mint 450 jelölt történeteiben, akikkel az elmúlt hét év alatt az Oxford Keresztény Apologetika Központ (Oxford Centre for Christian Apologetics, OCCA) számára készítettem interjút. Hallhattam pásztorok, szolgálók, munkások, és más hívők szájából a világ minden táján. Láthattam, ahogy filozófia hallgatóként hitre tértem, és megpróbáltam a barátaimat Krisztushoz vezetni. Nagyon is valós a zavar az evangelizációval kapcsolatban, és még mélyebb a félreértés az apologetikáról.

Mi a misszió? Mi az apologetika? Egy nem lelki dolog? Mi az evangelizáció? Hogyan működik? Meg kéne osztanom az okaimat arra, miért hiszek?

Ahelyett, hogy beleugranék az ógörögből származó definíciókba, bemutatok egy elméleti modellt. A felfedezése megváltoztatta az életem, és úgy tapasztaltam, hogy pontosan megfelel a bibliai irányelveknek, csak úgy, mint a teljesebb bibliai narratívának. Lehetséges, hogy rosszul értelmezzük az evangelizációt, ha az „egy méret mindenkinek” megközelítésünk ellentétes azzal, hogy Krisztus képes volt 290 embernek egyedi kérdéseket feltenni. Vagy ha párhuzamba állítjuk Pál zsidókkal és görögökkel alkalmazott különböző taktikáival, hogy az Apostolok Cselekedetei 17. fejezetében lévő beszédét már ne is említsük.

Az apologetika spektrum

A modellt, amit az evangelizáció és az apologetika kapcsolatának megértésére használok, Dr. Andrew Fellows-tól kaptam (korábban a LAbri munkatársa, jelenleg a *Christian Heritage*-é, Cambridge, Egyesült Királyság). Ő ezt *Apologetika Spektrumnak* hívja³. Egyszerre gyakorlati és bibliai, de nem az a célom, hogy megvédjem az álláspontját, vagy hogy egy átfogó teológiai védelmet mutassak be. Andrew szerint három tevékenység-típus van, amelyekkel a hívők elérhetik a még nem hívőket: *Megkérdőjelezés*, *Meggyőzés* és *Kijelentés*.

---

3 Ez a modell írásban még semmilyen formában nem került publikálásra.

1. Megkérdőjelezés – felkapcsolni a villanyt, kérdéseket feltenni, ajtókat kinyitni, részt venni a kultúrában.

A megkérdőjelezés szakaszában a hívőnek lazítania kell a kötelékeken. A célja, hogy kérdéseket és gondolatokat vessen fel filmek, zene, irodalom és művészet formájában, ami elég kapcsolati és szociális támogatást nyújt a szkeptikusok számára, hogy megkérdőjelezzék a mögöttes és ellentétes gondolataikat és hitüket. A cél a másik kizökkentése. Megpróbálhatsz megnézni egy hírműsort egy szkeptikus barátoddal, és elkapni a morális reakcióját egy igazságtalanságról szóló történetre egy kérdéssel: „*Nem gondolod, hogy a morális felháborodásod a valós jó és rossz közötti különbségre mutat?*”

Jézus sokat használta ezt a fajta megközelítést, és a kérdései azt mutatták, figyelmesen hallgatott. A kérdései felkavarók voltak, mert felnyitotta a problémát és megragadta a lényegét. Ha túlságosan az evangélium kereteire és a lelki törvényekre koncentrálunk, lehet, hogy nem vesszük észre, mit kérdeznek valójában az emberek. A kereteknek és értekezéseknek is megvan a helyük, de a megkérdőjelezés fázisában a művészet, filozófia és kortárs kultúra mélyebb megértésén van a hangsúly.

Megbeszélni a népszerű világi filmeket, zenét, művészetet – közben a lelkiismeretünket Isten előtt tisztán tartva – fantasztikus eszköz lehet a beszélgetés elindítására. Lehet, hogy nem mindig fogsz eljutni az evangéliumig, de ez egyáltalán nem baj. Bízz Isten önálló tervében és munkájában, hogy elérje azt az embert – más szóval ne feszülj meg és viselkedj furcsán ezen a ponton. Adj nekik teret, ha erre van szükség, de imádkozz is velük, ha engedik.

Nem kell azonnal mindent elmondanod az evangéliumról, a cél, hogy gondolatonként egyesével egy kicsit közelebb tereljük a világlátásukat. Ha például megértik, hogyan szereti őket Isten, vagy, hogy egyáltalán mi lehet az igaz szeretet, talán kevésbé rémíti meg őket Isten ítélete, vagy jobban felismerik az értük hozott áldozatát.

Hogy nézhet ez ki gyakorlatban?

- Ha a cél a megkérdőjelezés, a gyülekezet szervezhet film fesztivált, fénykép versenyt, művészeti vagy költészeti fesztivált, „nyílt mikrofonos” estét, és befektethet nagyszerű minőségű kulturális és művészeti eseményekbe. A RZIM/OCCA-nál láthattuk ezt nagyon jól működni.
- Egy vállalatnál vagy irodában ez történhet egy előadás, nyílt fórum vagy beszélgetés formájában olyan témákról, mint „Bizalom és igazság a munkában és a magánéletben” vagy „Ambíció és siker a munkában és a magánéletben”.
- Egyetemen, iskolában vagy főiskolán egy tanszéki előadás formáját is felveheti „a szenvedés problémája” címmel, vagy lehet egy nyilvános előadás „a vallás és a film” vagy „JRR Tolkien: A gyűrűk ura és a keresztény hit” témákban, vagy egy nyilvános beszélgetés vagy vita egy közvetetten kapcsolódó kérdéstről.
- Egy közösségi esemény vagy szolgálat keretein belül is történhet, amely felhívja a figyelmet arra, milyen felforgató és különleges közösség tud lenni az egyház, ha akar.

2. Meggyőzés – megosztani az indokokat, okot adni a reményre, meggyőzni a teljes embert a teljes evangéliummal.

A meggyőzésnek része a meghallgatás, és a keresztény világnézet igazságának és megbízhatóságának megindoklása is. A saját pozíciódat véded meg azzal, hogy megosztod a hited mögött álló okokat. Ez történhet például néhány kiváló érv bemutatásával a szkeptikusok felé amellet, hogy miért fogadjuk el a Bibliát Jézus valódi képeként. De akár olyan egyszerű is lehet, mint megosztani, milyen hatalmas változást hozott a saját életedbe az Istennel való kapcsolat.

Ha visszanezel azokra a kérdésekre vagy ellenvetésekre, amelyeknek a megválaszolását kérték tőled, rejtett, vagy személyesebb aggályokat fedezhetsz fel. Lehet, hogy az Istenről és a szenvedésről szóló kérdést feltevő ember valójában azt kérdezi a szívében: „Isten jó? Rábízhatom magam Istenre?” A kérdések mögött mindig van egy másik kérdés, és csak figyelned kell és néhány jó kérdést feltenni, hogy ezt megtaláld. A szeretet felveheti a hallgatás formáját, és gyakran, ahogy Francis Schaeffer tenné, sokkal több időt kell töltenünk hallgatással és kérdezéssel, mint beszéddel. Így amikor beszélünk és felkínáljuk az apologetikánkat, oda célozhatunk, ahol a másik van – a szívéhez.

Ezt tette Jézus is: egyénenként kezelte az embereket, különböző kérdésekkel és aggályokkal. Hogy fejlődni tudjunk a meggyőzésben, mélyebben meg kell ismernünk az apologetika, filozófia és kritikai gondolkodás témáit is. A célunk, hogy megértsük, mi a logikai tévedés, és hogy fel tudjunk ismerni néhányat, mint az ún. „szalmabáb érvelést”, a személyes támadást és az eredetre vonatkozó érvelési hibákat. Jézus nagyszerű meggyőző képességgel rendelkezett, és kiválóan tudott a józan eszére hatni azoknak, akikkel találkozott. Amikor ezt a megközelítést próbáljuk alkalmazni, elkerülhetetlen, hogy néhány embernél több meggyőzésre lesz szükség, mint másoknál, és hogy néha félreértjük a helyzeteket. Velem is előfordult néhányszor, és jó tudni, hogy Isten nagyobb, mint a hibák, amiket elkövettem.

3. Kijelentés – a kereszt üzenetét hirdetni, kifejtetni a Bibliát, kijelenteni a kegyelmet, igazságot és reményt, válaszra invitálni.

Végül a kijelentéshez az evangélium központi üzenetének kibontása szükséges. Jézus kijelentett üzenetét akarjuk átadni, és a teológiai arany igazságokat a Szentháromságról, teremtésről, bukásról, Jézus testben való eljövételéről, a bűnhődésről, feltámadásról, megváltásról és szentté válásról. Itt jól működhetnek az összefoglalások az evangéliumról. Ha szeretnénk fejleszteni a kommunikációnkat ebben a fázisban, a legjobb, amit tehetünk, hogy mélyebben megvizsgáljuk a teológiát, és térdre ereszkedünk, hogy először a saját életünkben alkalmazzuk.

Óvatosan kell kezelni az Igét, hogy a Biblia üzenetét hűségesen feltárhassuk, és ez segíthet megbizonyosodnunk abban, hogy mi magunk tényleg értjük, mi valójában az evangélium (ld. 1Kor 15,1–4). Jézus sok különféle emberrel beszélt, de mindig rá tudott világítani, hogy szükséges döntést hoznunk arról, hogyan válaszolunk Isten munkájára. Át tudta adni, hogy az embereknek abba az Egyetlenbe kell a bizalmukat helyezniük, aki meghalna értük a kereszten, hogy megmentse őket mindentől, amit a bűneik alapján érdemelnének.

Ez jelenheti azt, hogy a gyülekezet kibérel egy éttermet, vagy más semleges helyszínt, vagy az első evangélistákhoz hasonlóan kimennek oda, ahol az emberek vannak, és saját szavaikkal mondják el, mit tett Isten Krisztusban. Gyakorlatban a kijelentés keveredhet a meggyőzéssel (hagyományos apologetika), ha őszinte kérdésekre őszinte válaszokat adunk, amelyek Jézus személyére, munkájára és evangéliumára fókuszálnak és világítanak rá.

Körültekintőbben kell megvizsgáljunk, hogy az üzeneteink és tanításaink hogyan hangozhatnak egy még nem keresztény számára, és a kommunikációnk stílusát és hangját gyakran jelentős mértékben ehhez igazítanunk, hogy ugyanazt az evangéliumot hirdethessük olyan szavakkal és gondolatokkal, amelyek ismerősek számukra (ahogyan Pál tette az Apostolok Cselekedetei 17. fejezetében). A RZIM-nél megpróbálunk tisztán és érthetően, de mégis gyengéden beszélni, amikor kitarjuk az evangéliumot az emberek felé. Ez azt is jelentheti, hogy imádkozunk értük, bűnbánatra hívunk, és megbizonyosodunk róla, hogy készültünk visszajelzés kártyákkal és követő stratégiákkal. A földek megérették az aratásra, de hol vannak a munkások?

Isten legfelsőbb szerepe

Az *Apologetika spektrum* tehát a misszió egy olyan értelmezését mutatja be, amely összeházasítja az evangélicizációt és az apologetikát. Az eddig bemutatott modell azonban egy dolgot kihagy: Isten szerepét. Ez Isten megmentő szerelmes története, nem a miénk. Ezért fenn kell tartanunk egy imával telt párbeszédet Istennel miközben kinyúlunk mások elé, és az találhatjuk, hogy a Szentlélek felnyitja a másik ember lelkét és bepillantást enged nekünk, ahogy imádkozunk.

A globális egyháznak szüksége van rá, hogy a missziós munkánk barátságosabb, meggyőzőbb és bibliaibb legyen. Az *Apologetika spektrum* egy hatékony és bibliai módszer arra, hogy elérjük a világot Krisztusért. Bátorítanálak, hogy lépj ki a világba, találj kreatív módokat arra, hogyan érd el és győzd meg az embereket és hogyan jelentsd ki az evangéliumot, és ne feledd, hogy Isten sokkal nagyobb, mint a hibáid, és mindig el tudja kapni amit te elejtesz.

Gyakorlati tanácsok

Megkérdőjelezés

Ne állj negatívan a művészetekhez vagy a populáris kultúrához. Járj moziba. Várd, hogy a filmek, zene és TV műsorok üzeneteket közvetítsenek, és figyeld, mik lehetnek ezek. Keresd meg a dalok szövegét, add át magad neki. Próbáld megkeresni a mélyebb kérdéseket, amelyeket feltesz.

Tedd fel a következő kérdéseket az embereknek:

- Mik a legnagyobb kérdéseid?
- Mit gondolsz, honnan tudjuk, mi a jó és rossz?
- Vallásos környezetben nevelkedtél?
- Milyen filmek és/vagy zenék szólnak hozzád személyesen?

Meggyőzés

Próbáld érzések helyett tényeket megosztani. Kerüld a vitát, próbáld inkább megbeszélni. Egy téma lehet például: *Jézus történelmi személy?* Ne prédikálj, legyél érzékeny. Fejezd ki az örömed, tegyél fel sok kérdést.

Kijelentés

Tudd, mi az evangélium üzenete (ld. 1Kor 15,1–4). Legyél gyakorlatias, és magyarázd el, téged személyesen hogyan érint az evangélium.